

6 Sámeigiella mánáidgárddiin ja skuvllain 2011/12

Jon Todal, professor dr.art.
Sámi allaskuvla, Guovdageaidnu

Čoahkkáigeassu

Sámi logut mitalit 4 čállošis geahčadeimmet vuđolaččat giellaválljema mánggalágán loguid mánáidgárddiin ja skuvllain, ja ollu saji bijaimet ságaškuššat dan stuora njiedjama mii áiggi badjel lea leamaš sámeigiella nubbeigiellan fágas. Ollu dain sojuin maid leat oaidnán mañemus jagiid, jotket maiddái skuvlajagi 2011/12, ja mii čujuhit diimmáš artihkkalii gos gávdná čiekŋaleappot kommentáraid go daid maid dás buktit.

Čielga sodju 2011/12 loguin lea dat stuora lassáneapmi ohppiidlogus geain lea sámeigiella fágan joatkkaskuvllas. Dat lea buorre sámeigiela boahhteáigái. Buorre lea maiddái dat ahte lohku ohppiin geain lea sámeigiella vuosttašgiellan vuodđoskuvllas bissu relatiivalaččat stádisin. Mánáidgárddiid sámeigiela logut leat maiddái relatiivalaš dássedat (goit go atná muittus mánnábeassádatloguid obbalaš njiedjama Davvi-Norggas).

Ain lea vuodđoskuvllaid nubbeigelagiin bárti. Doppe oaidnit oppalaš njiedjama 41% skuvlajagis 2005/2006 gitta 2011/12. Vejolaš sivaidda njiedjamii suokkardeimmet vuđolaččat jagi 2011 Sámi logut mitalit čállošis.

6.1 Sámeigiella mánáidgárddiin

Loguid mat gusket sámi mánáidgárdefálaldagaide jagi 2011/12 leat ožžon njuolga Sámedikkis¹, ja sámi mánáidgárdefálaldagaid doarjjaohcamušaid lohku lea dasa vuodđun. Atnit de diehttelassan ahte buohkat geain lei vuoigatvuohta dakkár doarjagii, ohce.

Maŋemus jagiid leat *Sámi logut muitalit* čállosiin cuiggodan ahte vuohki movt Sámediggi lea juohkán mánáidgárddiid main leat sámeigieldefálaldagat ii earut doarvái dan mii albmáimmas dáhpáhuvvá mánáidgárddiin. Danin lea leamaš váttis árvoštallat loguid rievdamiid jagis jahkái, geahnohuhttetgo vai nanusmahttetgo ovdaskuvlamánáid sámeigiela. Reivves 13.04.2012 čilge Sámediggi lagabui maid oaivvildit “sámi mánáidgárdi” ja “dárogielat mánáidgárdi” kategoriijain:

“*Sámi mánáidgárdi* mearkkaša ahte mánáidgárdedoaimma vuodđun lea sámeigiella ja sámi kultuvra ja das lea sámeigiella doaibma- ja beaivválašgiellan. *Dárogielat mánáidgárdi [mas lea sámi ossodat]* mearkkaša mánáidgárdi mas lea sámi ossodat, ja ossodaga doaimma vuodđun lea sámeigiella ja sámi kultuvra ja das lea sámeigiella doaibma- ja beaivválašgiellan.”

Lassin bohtet mánáidgárddit mat fáallet eará sámeigieldefálaldagaid mánáide, muhto main mánáidgárdi dahje ossodat ii boađe badjelis čilgejuvvon definišuvnnaid vuollái. Sáhttet ovdamearkka dihte leat mánáidgárddit main lea ambulerejeaddji sámeigielat mielbargi gii moatti geardde vahkkus bohtá čadahit giellahárjehallama mánáiguin geaid váhnemat háliidit dan.

Juogustus das lea ain guovtti kategoriijai, ja dat guokte kategoriija leat duohta dilis seamma go mat leat ovddeš *Sámi logut muitalit* gáhppálagain. Das leat aŋkke rievadan kategoriijaid namahusaid, vai buorebut vástidit dan sisdollui mii Sámedikki reivves lea.

6.1.1 Oppalaš logut sámeigielas mánáidgárddiin

Tabellasse 6.1 vuollelis oaidnit sámi mánáidgárdefálaldagaid oppalaš logu Norggas 2011 jahkái ja lohku mii čájeha movt ovdáneapmi lea leamaš juohke jagi maŋjel 2005.

---

¹ Reive 13.04.2012 Sámedikki Oahpahuossodagas.

Tabealla 6.1 Lohku mánáidgárddiin main lei sámegielfálaldat jagiin 2005/06 – 2010/11

Jahki	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Mánáidgárddit main sámegielfálaldat oktiibuot	64	67	56	60	71	67	61
Sámi mánáidgárddit ja sámi mánáidgárdeossodagat dárogielat mánáidgárddiin	46	47	40	41	37	37	33
Dárogielat mánáidgárddit main eará sámegielfálaldat	18	20	16	19	34	30	28

Tabealla 6.1 čájeha ahte daid mánáidgárddiid lohku main lea sámegielfálaldat bissu dássedin. Tabealla 6.2 vuollelis čájeha man galle máná ávkkástalle sámegielfálaldagain.

Tabealla 6.2 Lohku mánáin geat vuostáiválde sámegielfálaldaga mánáidgárddiin 2005 - 2010

Jahki	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lohku mánáin geain lei sámegielfálaldat oktiibuot	925	975	956	940	883	817	823
Mánát sámi mánáidgárddiin ja sámi mánáidgárdeossodagain dárogielat mánáidgárddiin	882	929	925	905	789	758	728
Mánát geain eará sámegielfálaldagat dárogielat mánáidgárddiin	43	46	31	35	94	59	95

Oppalaš lohku mánáin geat vuostáiválde muhtinlágán sámegielat mánáidgárdefálaldaga loktanii guđain 2010/11 rájes 2011/12 rádjái. Lohku ovdaskuvlamánáin kategoriija 1:s njeijai 30:n, dan bottu go lohku mánáin

kategoriija 2:s lassánii 36:n. Dás hupmat duohta loguin, eat ollislaš jahkebuolvvaid proseanttain. Buori oasi daid loguid njiedjamis, maid oaidnit dan guđa jagis, sáhttit jáhkkimis čilget mánnábeassádagaid njiedjamiin Davvi-Norggas seamma áigodagas. Eanas sámegeielat mánáidgárdefálaldagat leat Davvi-Norggas, ja áigodagas 2005 rájes 2010 rádjái njiejai golmma-, njeallje- ja viđajahkásaččaid lohku olles 16% Finnmárkkus, ja vuolles 6% Tromssas ja 10% Nordlánddas.

Jus juohkit oppalaš logu daidda iešguđetlágán fálaldagaide, de oaidnit guhkesáigásaš tendeanssa rievdamas guvlui. Mánáidlohku sámi mánáidgárddiin ja sámi mánáidgárdeossodagain (dárogeielat mánáidgárddiin) njiedjá, dan bottu go mánát geat ožžot eará sámegeielfálaldat dárogeielat mánáidgárddiin lassánit. Dat máksá albmáimmas ahte ovdaskuvlamánáid giella lea geahnohuvvon mañemus guđa jagis, dan sivas go fálaldagat mat lassánit leat heajubut go dat mat njidjet.

Mánáidgárdefálaldagaid loguid ja loguid mánáin geat vuostáiváldet fálaldagaid, sáhtta juohkit sámegeielaide. Nu leat dahkan tabellain mat leat čuovvovaš oassekapihttaliin.

6.1.2 Davvisámegeiella mánáidgárddiin

Tabealla 6.3 Lohku mánáin geat vuostáiválde davvisámegeielat fálaldaga mánáidgárddiin jagiin 2006–2011

Jahki	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lohku mánáidgárdemánáin geain lei davvisámegeielat fálaldat oktiibuot	946	917	884	825	892	776
Mánát davvisámegeielat mánáidgárddiin ja davvisámegeielat mánáidgárdeossodagain dárogeielat mánáidgárddiin	906	900	868	752	721	701
Mánát geain eará davvisámegeielat fálaldagat dárogeielat mánáidgárddiin	40	17	16	73	134	75

Davvisámegiela mánáid lohku geat vuostáiváldet dakkár fálaldagaid dahket nu stuora oasi ollislaš sámegiela logus ahte sojut (ja nu maiddái kommentárat) šaddet seamma tabeallas 2.3 ja 2.4 go tabeallas 2.1 ja 2.2 badjelis. Geahča mii doppe leat čállon.

6.1.3 Julevsámegiella mánáidgárddiin

Mánáid, geat vuostáiváldet julevsámegiela fálaldagaid, logu ovdáneapmi lea leamaš nugo oaidnit tabealla 6.4 vuollelis.

Tabell 6.4 Lohku mánáin geat vuostáiválde julevsámegiela fálaldaga mánáidgárddiin jagiin 2006–2011

Jahki	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lohku mánáin geain julevsámefálaldat oktiibuot	12	18	27	27	29	23
Mánát julevsámegiela mánáidgárddiin ja julevsámegiela mánáidgárdeossodagain dárogiela mánáidgárddiin	12	18	27	27	27	17
Mánát eará julevsámegiela fálaldagain dárogiela mánáidgárddiin	0	0	0	0	2	6

Lohku mánáin julevsámegiela mánáidgárddiin lea duppalaston jagis 2006 jahkái 2011.

Dat lassáneapmi mánáidlogus geain lea julevsámegiela fálaldat lea vuosttažettiin čadnon dasa ahte fálaldagat leat lassánan.

6.1.4 Lullisámegiella mánáidgárddiin

Mánáid, geat vuostáiválde lullisámegielat mánáidgárdefálaldagaid maŋemus vihtta jagi, loguid rievdamat leat leamašan nugo oaidnit tabealla 6.5:s vuollelis.

Tabealla 6.5 Lohku mánáin geat vuostáiválde lullisámegielat fálaldaga mánáidgárddiin jagiin 2006– 2010

Jahki	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lohku mánáin geain lullisámegielat fálaldat oktiibuot	17	21	29	31	15	16
Lohku mánáin lullisámegielat mánáidgárddiin	11	7	10	10	10	10
Lohku mánáin geat vuostáiválde lullisámegielat fálaldaga dárogielat mánáidgárddiin	6	14	19	21	5	6

Tabealla 6.5 čájeha ahte 2009 lei valljijahki, mii goasii beliin njiejai 2011:s. Lullisámegielat ovdaskuvlamánáid loguid stuora rievddademiid leat lagabui ságaškuššan *Sámi logut mitalit 4:s*.

6.2 Sámeigiella vuodđoskuvllas

Maŋemus čieža jagis leat logut ohppiin, geat válljejit sámeigiella vuodđoskuvllas, rievddadan nugo čuovvovaš tabeallat 6.8 gitta 6.11 čájehit.

6.2.1 Oppalaš lohku ohppiin geain lea sámeigiella fágabiires

Tabealla 6.6 Lohku vuodđoskuvlaohppiin geain lea sámeigiella fágabiires

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Oktiibuot	3055	2672	2542	2517	2346	2245	2153
Davvisámeigiella	2844	2479	2354	2339	2158	2058	1987
Julevsámeigiella	88	77	79	77	81	96	72
Lullisámeigiella	123	116	105	101	97	91	94

Oppalaš lohku ohppiin geain lei sámeigiella fágabiires Norgga vuodđoskuvllain njiejai skuvlajagis 2010/11 skuvlajagi 2011/12 rádjái 92 ohppiin. Dat lea 4,1 % njiedjan ovtta jagis.

Tabealla 6.6 čájeha viidáseappot ahte oppalaš lohku ohppiin geain lea sámeigiella Norgga vuodđoskuvllain lea njiedjan juohke jagi dan rájes go skuvlareforpma *Máhttolokten* álggahedje jagis 2006. Ovdal dan áiggi lohku lassánii juohke jagi. Vejolaš sivaidd njiedjamiid maŋnel 2006 leat vuđolaččat digaštallan *Sámi logut mitalit 4:s*, ja čujuhit dasa mii doppe čuožžu. Das sáhttit duššo gávnnahit ahte njiedjan lea joatkán maiddái skuvlajagi 2010/11 ja skuvlajagi 2011/12 molsašumis. Oktiibuot lea lohku njiedjan 902 ohppiin 2005/06 skuvlajagi rájes. Go rehkenastá proseantan de gártá dat 29,5 % njiedjama dain jagiin. Logu, ohppiin geain lea julevsámeigiella fágabiires, oaidnit fáhkkestaga gahččame 24 ohppiin maŋemus jagis. Dat dahká 25 % njiedjama ovtta jagis. Daningo dat oppalaš julevsámi ohppiidlohku lea nu unni, de deivvolaš rievddadeamet addet stuora proseantasaš váikkuhusaid. Jus geahččat julevsámi ohppiidlogu áiggi badjel, de oaidnit ahte lohku 2011/12 jagis *ii* leat eahpedábálaš unni. Lea baicca nu ahte jagi ovdal lei lohku eahpedábálaš stuoris, ja nu oázžut stuora njiedjama proseanttain maŋemus jagis.

6.2.2 Ohppiidlogut sámegielas vuosttašgiellan

Tabealla 6.7 Lohku vuoddoskuvlaohppiin gain lei sámegiella vuosttašgiellan

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Oktiibuot	998	1020	1027	1043	1010	971	940
Davvisámegiella	953	971	984	997	964	923	895
Julevsámegiella	29	31	25	27	26	29	25
Lullisámegiella	16	18	16	19	20	19	20

Lohku ohppiin gain lei sámegiella vuosttašgiellan Norgga vuoddoskuvllain njiejai 2010/11 skuvlajagis 2011/12 skuvlajahká 31 ohppiin. Dat lea 3,2 % njiedjan. Jus atnit vuolggasadjin 2005/06 skuvlajagi, de lea oppalaš njiedjan jagiin maŋnel leamaš birrasiid 6 %. Dát njiedjan lea unnit go mánnábeassádagaid ollislaš njiedjan Davvi-Norggas seamma áigodagas. Dainnalágiin lea vuodđu dadjat ahte ohppiidlohku sámegielas vuosttašgiellan lea bisson relatiivalaččat dásseidin.

Oaidnit tabeallas 6.7 ahte vuosttašgielaohppiid lohku maŋemus čieža skuvlajagis lea bisson relatiivalaččat dásseidin *buot* golmma áššáigullelaš sámegielas.

6.2.3 Ohppiidlogut sámegielas nubbegiellan

Tabealla 6.8 Lohku vuoddoskuvlaohppiin gain lei sámegiella nubbegiella

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Oktiibuot	2057	1652	1515	1474	1336	1274	1213
Davvisámegiella	1891	1508	1370	1342	1194	1135	1092
Julevsámegiella	59	46	54	50	55	67	47
Lullisámegiella	107	98	89	82	77	72	74

Nubbegielaht sámegielaohppiid lohku Norgga vuodđoskuvllain lea 2010/11 skuvlajagi rájes 2011/12 skuvlajahkáii njiedjan 61 ohppiin. Dat lea birrasiid 5 % njiedjan. Dan rájes go *Máhttoloktema* álggahedje 2006:s lea nubbegeiellaohppiid lohku njiedjan oktiibuot 844 ohppiin, mii lea 41 % njiedjan. Tabealla čájeha maiddáii ahte stuorimus oassi njiedjamis dáhpáhuvai guokte vuosttaš jagi maŋŋel 2006.

Sihke vejolaš sivaiddan dan stuora njiedjamii ja vejolaš ákkaid dasa manin nu ollu njiejai jagiin 2006 – 2008, leat lagabui ságaškuššan *Sámi logut muitalit 4* čállošis. Dás sáhttit duššo gávnnaht ahte njiedjan lea joatkán maiddáii 2011/12 skuvlajagis.

Dássázii leat meannudan *Sámegiella nubbegeiellan 2* ja *Sámegiella nubbegeiella 3* oktan ja gohčodan dan “nubbegeiellan”. Jus nubbegeiellaohppiid loguid sirret ja juohkit dan guovtti fágaplánii, de oazžut loguid maid oaidnit tabealla 6.11 vuollelis. Mis eai leat logut mat earuhit gaskal *Nubbegeiella 2* ja *3* guhkkelii maŋás go 2008 rádjái, danin álgá Tabealla 6.9 dainna jagiin.

Tabealla 6.9 Lohku nubbegeielaht sámegielaohppiin sirrejuvvon fágaplána ektui

	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Nubbegeiellaohppit oktiibuot	1474	1336	1285	1213
Nubbegeiella 2	677	628	645	598
Nubbegeiella 3	797	708	640	615

Tabealla 6.9 čájeha ahte ohppiidlohku *Nubbegeiella 2* fágas njiejai 47 ohppiin (7%) ja *Nubbegeiella 3* fágas 25 ohppiin (4%) skuvlajagis 2010/11 skuvlajahkáii 2011/12.

Skuvlajagi 2008/09 ledje nubbegeiellaohppit juohkásan nu ahte 46% čuvvo *Sámegiella nubbegeiellan 2* fágaplána, ja 54% čuvvo ges *Sámegiella nubbegeiellan 3*. Sodju lea ahte veaháš stuorát oassi ohppiin čuvvot dál *Sámegiella nubbegeiellan 2*. Skuvlajagis 2011/12 lei juogustus nu ahte 49% čuvvo *Sámegiella nubbegeiellan 2* fágaplána, dan bottu go 51% čuvvo *Sámegiella nubbegeiellan 3*. Sodju lea, vaikko lea goiddas, ahte eanet oahppit

čuvvot dan goappá lea nannoseamos dan guovtti sámegealla nubbegeallan fágaplánain.

6.2.4 Ohppiidlogut sámegeallaid hálddašanguovllu siskobealde

Go galgá árvvoštallat rievdamiid loguin mat gusket ohppiide geain lea sámegealla fágabiies, de lea gelddolaš geahčadit man stuora proseanta sii dahket buot ohppiin, ja movt dat proseanta rievddada. Dan lea vejolaš rehkenastit duššo sámegeallaid hálddašanguovllu siskobealde. Duššo dáppe diehtit mii dan duohta logu ohppiin geat sáhttet válljet sámegealla. Siskobealde dan geográfalaš guovllu lea buot ohppiin vuoigatvuohta sámegealloahpahussii, iige dat leat čadnon ruovttugillii, iige čearddalašvuhtii. Olggobealde hálddašanguovllu lea sámegealloahpahusa vuoigatvuohta čadnon eavttuide maid eat dieđe man gallis devdet. Galgat danin das lagabui geahčadit juogadeami duššo hálddašanguovllus.

Skuvlajagi 2011/12 ledje oktiibuot 2310 vuođdoskuvlaoahppi dán guovllu siskobealde. Sii juohkásedje giellafálaldagaide ja suohkaniidda nu go tabealla 6.10 čájeha.

Tabealla 6.10 Oahppit sámegielaide hálddašanguovllu siskkobealde skuvlajagi 2011/12 juhkkovuvvon giellafálaldagaide

	Oahppit oktiibuot hálddašanguovllus	Oahppit geain ii leat oahpahus sámegielas	Oahppit geain lea oahpahus sámegielas, oktiibuot	Oahppit geain lea sámegiella vuosttašgiellan	Oahppit geain lea sámegiella nubbegiellan
Oktiibuot	2310	1092	1218	783	435
Porsángu	460	337	123	37	86
Karášjohka	366	0	366	279	87
Guovdageaidnu	338	0	338	313	25
Deatnu	307	152	155	96	59
Snåasa	250	221	29	9	20
Divttasvuotna	203	154	49	21	28
Gáivuotna	192	119	73	9	64
Loabát	119	107	12	-	-.
Unjárga	75	.	.	17	-

Tabealla 6.10 čájeha ahte 1218 vuoddoskuvlaoahppi hálddašanguovllu siskkobealde ožžot sámegieloahpahusa. Dat dahká 57% buot vuoddoskuvlaoahppiin geain lea sámegielas oahpahus Norggas.

Tabealla logut bohtet Oahpahusdirektoráhtas. Direktoráhtta ii almmut loguid ohppiidjoavkkuin main leat vuollel vihtta oahppi. Go logut, mat gusket 1. ja 2.giellaohppiid juogustussii Loabágis, eai leat tabeallas, de lea daningo dat guoktenuppeloahkái oahppi geain lea sámegieloahpahus juohkásit dainna lágiin ahte ovttá jovkui gártet unnit go viđas. Seamma lea Unjárggas.

**Tabealla 6.11 Ohppiid juogustus proseanttain sámegeielaid
hálddašanguovllu siskkobealde skuvlajagi 2011/12**

	Oahppit geain lea sámegeielas oahpahus, % oppalaš ohppiidlogus	Oahppit geain lea sámegeiella vuosttašgiellan, % oppalaš ohppiidlogus	Oahppit geain lea sámegeiella nubbegeiellan, % oppalaš ohppiidlogus
Oktiibuot	53	34	19
Porsángu	26	7	19
Kárášjohka	100	76	24
Guovdageaidnu	100	93	7
Deatnu	51	31	69
Snåasa	12	4	8
Divttasvuotna	24	10	14
Gáivuotna	39	5	34
Loabát	10	-	-.
Unjárga	.	23	.

Oaidnit ahte eanet go bealli ohppiin (53%) hálddašanguovllu siskkobealde ožžot sámegeieloahpahusa vuodđoskuvllas. Eanas oassi dain ožžot oahpahusa sámegeielas vuosttašgiellan. Eanetgo juohke goalmát oahppi hálddašanguovllus oaččui skuvlajagis 2011/12 oahpahusa sámegeielas vuosttašgiellan.

Tabealla čájeha ahte leat stuora erohusat suohkaniid gaskkas. Guovdageainnu, Kárášjoga ja Unjárgga suohkaniin lea lagabui 100% sámegeieloahpahus, oahpahus mii vuodđonjuolggaduslaš lea bákkolaš dain báikkiin. Deanus, gos sámegeieloahpahus lea eaktodáhtolaš, lea maiddái eanetlogus (51%) sámegeieloahpahus. Unnimus proseantat leat Snåasas ja Loabágis, 12 ja 10 proseanttain. Kárášjohka ja Guovdageaidnu čuoldásit sierra, dan sivas go leat áidna suohkanat gos eanetlogus ohppiin lea sámegeiella vuosttašgiellan.

Siva manin muhtin ruvttut tabeallas leat guoros, čilget kommentárain Tabealla 6.10 vuolde

6.3 Sámegeiella joatkkaskuvllas

Tabealla 6.12 Lohku ohppiin geain lea sámegeiella fágabiires joatkkaskuvllas, juhkkovuvvon fylkkaide main leat eanet go vihtta oahppi.

	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/12
Olles riika	341	369	433	473
Finnmárku	267	283	341	384
Romsa	41	40	49	54
Nordlánda	12	28	27	16
Davvi-Tr.laga	12	8	9	7
Muđui	9	10	7	12

Tabealla 6.12 čájeha čielga lassáneami ohppiidlogus dain ohppiin geain joatkkaskuvllas lea sámegeiella fágabiires. Skuvlajagi 2010/11 rájes 2011/12 rádjái lea miehtá riika lassánan lohku oktiibuot 40 ohppiin ja 2008/98 (mii lea vuosttaš skuvlajahki masa mis leat logut das) rájes lea lohku lassánan 132 ohppiin. Lohku lea dál 473. Dat lea 39% lassáneapmi jagi 2008/09 rájes 2011/12 rádjái.

Tabealla 6.13 Lohku ohppiin sámegeiella vuosttašgiellan fágas joatkkaskuvllas, juhkkovuvvon fylkkaide gos leat eanet go vihtta oahppi

	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/12
Olles riika	189	215	248	267
Finnmárku	172	180	216	249
Romsa	11	10	12	11
Nordlánda		21	18	
Davvi-Tr.laga				
Muđui	6*	4**	2**	7*

* Muđui riika sisttisoallá maiddá Nordlándda ja Davvi-Trøndelaga fylkkaid

** Muđui riika sisttisoallá maiddá Davvi-Trøndelaga

Tabealla 6.13 vuosihá ahte vuosttašgiellaohppiid lohku joatkkaskuvllain áigodagas gaskal 2008/09 ja 2011/12 lassánii 78 ohppiin, mii lea 41 % lassáneapmi.

Tabealla 6.14 Lohku ohppiin geain lea sámegiella nubbegiellan joatkkaskuvllas, juhkkajuvvon fylkkaide gos leat eanet go vihtta oahppi

	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/12
Olles riika	152	154	185	206
Finnmárku	95	103	125	135
Romsa	30	30	37	43
Nordlánda	12	7	9	16
Davvi-Tr.laga	12	8	9	7
Muđui	3	6	5	5

Tabeallas 6.14 oaidnit ahte seammás go ohppiidlohku sámegiellas nubbegiellan vuodđoskuvllas njiedjá, de dan fágas ohppiidlohku lea lassánan joatkkaskuvllas. Eanemus jáhkehahtti sivva dasa lea ahte lea njiedjan vuodđoskuvllas ii vel leat joksas joatkkaskuvlla buolvvaid.

Logut mat leat tabeallain bajábealde eai muital maidege lullisámegiela ja julevsámegiela ovdáneamis erenoamážit joatkkaskuvllas. Muhto jus atnit vuolggasadjin ahte buot oahppit geain lea julev- ja lullisámegiella fágabiies gávdnojit tabeallas Nordlándda, Davvi-Trøndelaga ja “muđui” siskkobeaalde, de šaddet logut nu go tabealla 6.15 vuollelis čájeha.

Tabealla 6.15 Lohku ohppiin geain lea sámegiella fágabiies Nordlánddas, Davvi-Trøndelagas ja Lulli-Norggas olggobealde Davvi-Trøndelaga

	Skuvlajahki 2008/ 2009	Skuvlajahki 2009/2010	Skuvlajahki 2010/2011	Skuvlajahki 2011/2012
Nordlánda ja lulás	33	46	43	35

Tabeallas 6.17 oaidnit ahte ollislaš ohppiidlogus skuvlajagi 2011/12 dán guovllus ledje 35 oahppi, ja 2008/09 (mii lea vuosttaš skuvlajahki masa mis leat logut) lei lohku 33 oahppi. Dat čujuha ahte lea stádisvuolta lulli- ja julevsámegiellas fágan joatkkaskuvllas.

Go lohká tabealla 6.17 diehtun das movt lulli- ja julevsámegiela dilli lea joatkkaskuvllas, de ferte atnit muittus ahte loguin *sáhttet* leat oahppit geain lea davvisámegiella fágabiies vaikko áššáigullelaš joatkkaskuvllat leat olggobealde davvisámi guovllu.

Gáldot:

Logut vuodđoskuvllaide leat vižžon neahttasiiddus <https://www.wis.no/gsi/tallene> njukčamánu 21. b. 2012.

Logut mánáidgárddiide leat vižžon reivves mas lea dáhton 13.4.2012, mii bođii Sámedikki Oahpahasossodagas, Guovdageainnus, Anne Kristine Skum Hætta bokte.

Logut joatkkaskuvllaide leat vižžon reivves mas lea dáhton 27.3.2012, mii bođii Oahpahusdirektoráhtas Oslos, Trine Normann bokte

Logut sámegielaid hálddašanguvlui leat vižžon reivves mas lea dáhton 3.7.2012, maid Oahpahusdirektoráhtta lea sádden Oslos, Mina Verlo Grindland bokte